

Halden kommune

Kommunalsjef helse og omsorg

Helse og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:

2010/5688-4

Arkivkode:

G10

Saksbehandler:

Arild Børstad,

Dato:

06.03.2012

Høringsuttalelse folkehelseforskriften Halden Kommune

Halden Kommune har i brev av 12.01.2011 avgitt en høringsuttalelse på den nye folkehelseloven. I dette notat avgis en høringsuttalelse på folkehelseforskriften.

I forskriften fremkommer det følgende krav til kommunene:

- Kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer for å ivareta sitt ansvar etter folkehelseloven §§ 4, 6, 7, 9 og 28
- Oversikten skal inneholde opplysninger om helsetilstand, levevaner, befolkningssammensetning, oppvekst og levekår som for eksempel økonomiske vilkår, arbeidsforhold og utdanning, samt fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø.
- Kommunens oversikt skal både gi grunnlag for det løpende og for det langsiktige og systematiske folkehelsearbeidet. Det løpende oversiktsarbeidet skal dokumenteres på hensiktsmessig måte.
- Som en del av det langsiktige oversiktsarbeidet skal kommunen hvert fjerde år utarbeide et dokument. Dokumentet skal gi faglige vurderinger av konsekvenser og årsaksforhold og identifisere folkehelseutfordringene i kommunen. Kommunen skal være særlig oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller. Kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk skal vurdere om det er spesielle folkehelseutfordringer for den samiske befolkningen. Dokumentet skal foreligge ved oppstart av arbeidet med planstrategi etter plan- og bygningsloven § 10-1. Dokumentet skal ikke inneholde opplysninger som kan knyttes til enkeltpersoner, jf. personopplysningsloven § 2 nr. 1.
- Kommunen skal samarbeide og utveksle informasjon med fylkeskommunen i arbeidet med dokumentet
- Kommunens oversiktsdokument og folkehelseprofiler fra Nasjonalt folkehelseinstitutt skal være allment tilgjengelig slik at frivillig sektor og befolkningen får kunnskap som grunnlag for å påvirke beslutningsprosesser av betydning for folkehelsen.

Postadresse:
Postboks 150, 1751 Halden
E-post:
postmottak@halden.kommune.no

Besøksadresse:
Storgata 8
Internett:
www.halden.kommune.no

Telefon:
69 17 45 00
Telefaks:
69 18 00 58

Bank:
6120.05.74035
Org.nr:
959 159 092

Halden Kommune vurdering er følgende:

- Det anses som positivt at det er initiert en egen lov om folkehelse og en folkehelseforskrift som skal bidra til å beskrive kommunens oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer
- I høringsbrevet gis det informasjon om at folkehelseforskriften er en konkretisering av folkehelselovens § 5. I folkehelseforskriften står det i § 3 *”kommunen skal ha nødvendig oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer for å ivareta sitt ansvar etter folkehelseloven §§ 4, 6, 7, 9 og 28”*. Vi mener at det også må henvises til folkehelselovens § 5 i folkehelseforskriften.
- Folkehelseloven § 5 stiller krav om at kommunens oversikt skal blant annet baseres på følgende:
 - a) *opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig etter §§ 20 og 25*
 - b) *kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-3 og*
 - c) *kunnskap om faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på*

Halden Kommune savner en konkretisering av de tre ulike områdene, og en mer tydelig føring for hva kommunens oversikt skal inneholde. Folkehelseforskriftens § 3 inneholder per nå krav om *”oversikten skal inneholde opplysninger om helsetilstand, levevaner, befolkningssammensetning, oppvekst og levekår som for eksempel økonomiske vilkår, arbeidsforhold og utdanning, samt fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø”*.

I merknadene til folkehelselovens § 5 står en konkretisering av de ulike kravene, mens folkehelseforskriften ikke inneholder noe særlig konkretisering. For kommunene vil det være viktig at man er mest mulig konkret i en forskriftstekst.

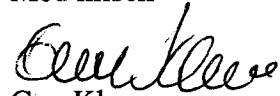
I forskriftens § 3 står det at *”det løpende oversiktsarbeidet skal dokumenteres på hensiktsmessig måte”*. I høringsnotatet beskrives det løpende oversiktsarbeidet som alt fra beredskapsmessige forhold til løpende vurdering om det skjer av endringer i lokalsamfunn og helsetilstand hos befolkningen. For å sikre at kommunene ivaretar det løpende oversiktsarbeidet mener kommunen at det må stilles krav om minimumsdokumentasjon. Eksempel her kan være virksomhetsregister for kommunenes tilsyn innen miljørettet helsevern.

I høringsdokumentet gis det informasjon om at forslaget til forskrift ikke gir nye eller utvidede krav til kommunen som medfører økonomiske eller administrative konsekvenser. Utfordringen i forskriften slik Halden Kommune ser den er at det omfattende analysearbeidet vil kreve økte resurser og økt kompetanse. Selv om dataene skal hentes ut gjennom folkehelseinstituttet skal disse analyseres lokalt, settes inn i en helhet og danne grunnlag for både langsiktige og kortsiktige beslutninger, dessuten handlinger for å imøtekomme de analyserte resultater. Her mener Halden Kommune i likhet med KS og som nevnt i høringsuttalelsen vedr. ny folkehelselov at forskriften setter store forventninger til hva kommunen skal løse av helseutfordringer/problemer.

I de lokale planene må det nødvendigvis ligge tiltak av ulike karakter som vil måtte innebære kostnader å gjennomføre. Halden Kommune mener at departementet i for liten grad har tatt denne delen inn i sin vurdering når departementet argumenter i kap. 10 i høringsutkastet at oversiktsarbeidet ikke er et nytt krav men en videreføring fra tidligere kommunehelseloven. Kommunen aksepterer denne holdningen men påstår dog at midler til iverksettelse av tiltak ikke er tilstrekkelig hensyntatt i departementets holdning til at kommunen skal følge opp forskriftens formål.

Her bør departementet følge opp med øremerkede tilskudd i en periode for å understreke kravet om et kommunalt fokus på dette arbeide og samtidig gi kommunen et insentiv og mulighet til å arbeide offensivt på dette feltet. Kommunen har et stort engasjement og vilje til å arbeide med tematikken, men det kreves midler til å iverksette dette.

Med hilsen

Gun Kleve

kommunalsjef helse og omsorg

Arild Børstad
spesialkonsulent